

BOEKBESPREKING

De broedvogels van Ameland door A. Valk.

Als nr. 112 van de serie wetenschappelijke mededelingen van de K.N.N.V. verscheen „De broedvogels van Ameland” door A. Valk. Prijs f 7,50 (niet-leden f 8,50) te verkrijgen door storting van het vermelde bedrag op postrekening 130.28 t.n.v. Bureau K.N.N.V. te Hoogwoud. In de prijs zijn de portokosten begrepen.

Daar juist in deze tijd de Waddenzee in de grote belangstelling staat en door het Wereldnatuurfonds dit waardevol natuurgebied als internationaal beschermd gebied gepropageerd wordt, komt deze uitgave zeer van pas daar het een sluitstuk vormt in de reeks van avifaunistische overzichten van de waddeneilanden, waarvan Ameland een van Nederlands rijkste vogelgebieden genoemd mag worden. Op gedegen wijze besteedt de auteur vooreerst aandacht aan het ontstaan en ontwikkeling van het landschap om in een volgend hoofdstuk het verband tussen het landschap en de vogels te belichten. Door menselijk ingrijpen is vooral in de laatste 70 jaren veel van de nogal troosteloze aanblik van weleer ten gunste van de vogelsband veranderd. Leverde een onderzoek in 1906 nog geen 40 soorten broedvogels op, in de periode 1970-1975 werden 115 soorten geconstateerd. Van al deze soorten geeft schrijver een beschrijving met opgave van data en vondsten door hem en andere ornithologen van naam de laatste jaren gedaan.

De bekende illustrator M. J. C. Kolvoort zorgde voor toepasselijke tekeningen tussen de tekst, die het lezen zo aantrekkelijk maken.

Ook wijdt de auteur een hoofdstuk aan de veranderingen in de broedvogelbevolking, zoals die zich in de laatste zeventig jaar voltrokken hebben en geeft hij een overzicht van de inventarisatie van een 26-tal blokken waarin hij met zijn vrienden het eiland verdeelde om de waarnemingen zo nauwkeurig mogelijk te verrichten en met voorgaande jaren te vergelijken. Een vergelijking tussen de broedvogelbevolkingen van alle waddeneilanden ontbreekt evenmin; overzichtelijke tabellen getuigen hiervan.

Tot slot geeft de auteur nog een opsomming van aangetroffen zoogdieren, vooral konijnen en muizen waarvan de laatste als voedsel voor de roofvogels en uilen dienen.

Om de belangrijkheid van dit waardevolle eiland bredere bekendheid te geven is een samenvatting in het engels opgenomen. Voor hen die nog meer informatie wensen geeft hij een uitgebreide literatuurlijst en een index helpt de lezer bij het naslaan. Alles bij elkaar een aanbevelenswaardig werkje dat het resultaat is van jarenlange en succesvolle onderzoekingen. Het zal zijn weg dan ook zeker wel vinden.

Algemene Geologie.

Door: Dr. D.J. Doeglas, Dr. G.B. Engelen, Dr. G.C. Maarleveld, Dr. A.J. Pannekoek, Dr. M.G. Rutten, Dr. L.M.J.U. van Straaten, Dr. A.C. Tobi, en Dr. A.J. Wiggers, onder redactie van Dr. A.J. Pannekoek.

Uitgave H.D. Tjeenk Willink b.v. Groningen, 1973.

533 bldz. 29 hoofdstukken en ruim 500 fig. en afbeeldingen. Prijs f 49,75.

Alhoewel dit boek reeds enige tijd geleden verschenen is, meen ik er goed aan te doen dit boek alsnog te bespreken. Het is n.l. het beste boek dat op het gebied van de geologie in een reeks van jaren verschenen is.

De lijst van auteurs, die medegewerkt hebben aan dit boek, is een waarborg voor de inhoud. Het is m.i. dan ook overbodig om hierover uit te wijden. Gaarne maak ik hier echter enige algemene opmerkingen.

Voor een goed begrip is het nodig erop te wijzen dat het boek „Algemene Geologie” niet de geologie in het algemeen behandelt. Onder Algemene geologie wordt immers een deel-wetenschap van de geologie verstaan, die de processen en krachten beschrijft waardoor de aardkorst beïnvloed en veranderd wordt. Het is niet de taak van de Algemene Geologie een bepaalde zandsten te beschrijven, maar de processen te beschrijven waardoor zandsteen ontstaat. Tevergeefs zoekt men dan ook namen van stenen en fossielen in dat boek. Men vindt er echter meer dan een naam, n.l. een verklaring van de wijze waarop het een en ander ontstaan is.

De voorloper van het boek Algemene Geologie is het boek „Grondslagen der Algemene Geologie” van G.B. Esschers. Dit boek is een groot succes geweest en heeft vele drukken gekend. Diverse generaties geologen zijn met dit boek opgeleid. Nog hoor ik de zuchten van de leerlingen waarmee zij zich door dat boek „heenworstelden”. Opmerkelijk is echter dat alle leerlingen dit boek in hun boekenkast hadden staan en met een soort afhankelijkheid behandelen. Het verschenen boek Algemene Geologie is m.i. een waardige opvolger en bij mij was het „liefde op het eerste gezicht”.

Studenten en amateurs kan ik dan ook alleen maar aanraden dit boek te kopen en het door te werken. In het begin zal men de inhoud als te zware kost ervaren. Maar ik hoop dat het U als mij vergaat, er verliefd op te raken, zodat er steeds behoefte is om dieper door te dringen in de vele kennis die in dit boek opgeslagen is.

P. J. F.